

Reto infekciju seroloģiskās diagnostikas rezultāti 2011.–2013. gadā

*Larisa Metlova, Natālija Zamjatina, Larisa Firstova,
Gaļina Rjazanceva, Jeļena Storoženko,
Baiba Rozentāle*

*Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca,
stacionārs "Latvijas Infektoloģijas centrs"*

Ievads. Retajām infekcijām ir raksturīga zema izplatība un, salīdzinot ar vispārējo populāciju, tās skar nelielu cilvēku skaitu. Protams, infekcija var būt reti sastopama vienā reģionā, bet plaši izplatīta, endēmiska, citā. No retajām infekcijām, ar kurām cilvēki inficējas tieši Latvijā (endēmiskās infekcijas), pēdējo triju gadu laikā Rīgas Austrumu klīniskās slimnīcas (RAKUS) stacionāra "Latvijas Infektoloģijas centrs" (LIC) laboratorijā biežāk diagnosticētās ir *Hanta* vīrusa infekcija, bruceloze, ornitoze un Q-drudzis. No citām valstīm ievesto infekciju vidū visbiežāk sastopamais bija *Dengue* vīruss.

Darba mērķis. Apzināt laboratorijas diagnostikas iespējas reto infekciju identificēšanā, atgādināt ārstiem par šādu infekciju esamību un laboratoriskās diagnostikas iespējām Latvijā.

Materiāls un metodes. LIC laboratorijā ir pieejamas vairākas metodes reto un bīstamo infekciju diagnostikai, tostarp arī molekulārās diagnostikas metodes, kas ir ļoti jutīgas un informatīvas agrīnā saslimšanas stadijā. Seroloģiskās diagnostikas metodes pielieto, sākot ar 5–7 saslimšanas dienu. Diagnostika atbilst Eiropas Komisijas lēmuma (2012/506/EU) gadījumu definīcijām, kurās ir iekļautas arī seroloģisko izmeklējumu metodes.

Darba rezultāti ir iegūti, nosakot izraisītājam specifiskās IgA, IgM antivielas vai arī IgG antivielas asins serumā ar ELISA un imūnfluorescences metodi. Lai izslēgtu krusteniskas vai nespecifiskas reakcijas iespējamību, tika izmantota apstiprinošā imūnblota metode.

Rezultāti. Izmantojot iepriekš minētās metodes laikposmā no 2011. gada līdz 2013. gadam ieskaitot, uz *Hanta* vīrusa infekciju izmeklēti 186 paraugi, no tiem 47 paraugos iegūti IgM pozitīvi rezultāti (25,3%) un četros paraugos konstatētas IgG antivielas. Deviņpadsmit IgM pozitīvos paraugos noteikts *Hanta* vīrusa serotips. Starp tiem dominēja serotips *Puumala* – 15 gadījumos (78,9%), *Dobrava* serotips – trijos gadījumos (15,8%) un *Hantaan* serotips – vienā gadījumā (5,3%).

Izmeklēšanai uz brucelozi (*Brucella* spp.) tika saņemti 89 paraugi, sešiem no tiem iegūti IgA, IgM pozitīvi rezultāti, diviem – IgA, IgM, IgG pozitīvi.

Ornitozes (*Chlamydia psittaci*) diagnostikai tika saņemti 24 paraugi, no tiem seši – IgM pozitīvi. 17 gadījumos no 78 izmeklētiem paraugiem IgM antivielas tika konstatētas pacientiem ar aizdomām par Q-drudzi (*Coxiella burnetii*).

No ievestajām infekcijām visvairāk tika nozīmēta *Dengue* vīrusa infekcijas diagnostika. Tika izmeklēti 94 paraugi, astoņiem no tiem iegūti IgM pozitīvi rezultāti, sešiem – IgM un IgG pozitīvi un 17 – IgG pozitīvi. Pētījumā tika apstiprināts viens Rietumnīlas drudža (*West Nile fever*) gadījums.

Secinājumi. Iegūtie dati liecina par Latvijā esošo reto infekciju daudzveidību. Tā kā paraugi izmeklēšanai bija saņemti ne tikai no Rīgas medicīnas iestādēm, bet arī no vairāku reģionu iestādēm, tas varētu liecināt par infekciju izplatību visos Latvijas reģionos. Visbiežāk tika identificēta *Hanta* vīrusu infekcija.

Ārstējošām personām, veicot infekcijas slimību diagnostiku, ir jāņem vērā šo infekciju diagnostikas iespējas LIC laboratorijā.